Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕНЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШОАТТА, 4 ЯНВАРЬ, 1986 ШУ. ★ № 2 (7193). ★ Мах 3 кеп.

КПСС ЦК Политбюро

КПСС ЦК Политбюро ший арIанарча заседание хьежай КПСС Программа кердача редакце проекти Советски Союзо Коммунистически партин, те XXVII съезда хьалхара кхидолча документашки дерригача халкъо дувцаре лелаяр долча дешаро. Заседанце белгал ма даннкара, дерригача халкъон еригача партен уж дувцийра шеррача демократически дарда тIа, корта болаш долча къаьсттина дувзаденча дувзаденча сихха дагза дарггдоаца гIулакхаш делга.

Политбюрос хьалхашай мехкарча дуйхъча предприятей нъаьхьегама коллективаша чакхдаккха аьнна инициатива а кхайкаьх КПСС XXVII съезда сийна Ерригсоюзни коммунистически субботник дарах йолу ВЦПСН-ни ВЛКСМ ЦК-ан предложени. Хьакхайкадал, субботник чакхдаккхар советски нъаьхьа патриотизм хьакъоккхаре, съезда, хьалхара декхарш, 1986 шера экономически социальни дергIахахара план кхоачаяр тIехкхоачаяр яра юкъе доахуламе дагьа лацар хургдолгаз дог тIийца хилар.

СССР иргача промышленноста Министерства системерча швейни, кожа гIирсий, тозрезо-телятен трикотажни промышленноста производственни объединенешкен предприятешкеи кадраш тIоаргъэлIилгара тIадерзаль правительства вийдаь гIулакхаш могадаьд.

ТIаьоладаьд уж предприятеш техническеи кхы тIа а сихгIа нийъьелга, прогрессивни технологически процессаш юкъейоалаергIола гIулакх Iалдашделга, духкхачаьнча социальни дергIахахара план кхоачаяр тIехкхоачаяр яра юкъе доахуламе дагьа лацар хургдолгаз дог тIийца хилар.

Политбюрос могалд новкъостя М. С. Горбачевеи новкъостя Н. И. Рыжковеи официальни визитаца Советски Союзе хиннача ТПК Политбюро членаша, КПДР административни Совета Премьер-министрца Кан Сеи Сацаца аьча беседа итогаш. Белгалдьккхал, вIашни дIаъхьа дагьаоьлларо советско-корейски доттагIалга отношенеш дIахо чIоагIъларга а хIаьта ишта Гаьнарча Майлховделие, азиатско-тихоокеански регионе машари кхерамаллеи Iалашъяр духьа цар шъаьна чакхдоаца гIулакхаш кIоаргде лаьрхIа партешш мехкашш хилар а. Винзт йолча юкъагIа кулгаш яздаьча соглашенеша тIо дергда СССР-ан КНДР-ан юкъера экономически Iилма-технически гIулакхаш шердара.

КПСС ЦК Политбюро заседаше дийцад партеи правительствои хьалхагIа тIаийца хинна цхьаолла соцамаш кхоачашделга мишта лел а хIаьта ишта Советски Союзан чурча вахарен арахьарча политикаи цхьаолла кхы дешаш а.

Техника кийча хилийта!

Хьалхе а тохабелар

Ачхой-Мартановски района «Ореховский» совхозе техника тоае ремонтин база яц, из-къаьсте еза яздеш хабараш дувца дувца хьа яле а.

ХIинз хьожарца вай цу хьалхара техника тоаяра гIулакх совхозе кишта дел. ТIехьатесса еррига инвентарь тоаьл а лыкха, дIаоттаьл латт. Сихен дикеи тоаю трактораш, автомобилаш, кхы тайца техника.

Хьалха дIанкхача шерашка Iана юкъе цIераш а летаеш из тоаеш боахкаш хуо-дер цу боахкама механизатораш. Хьаьта ишта тоаьча технико тешшаме болх бархар, ханел хьалха из йоахашт мотгIиг вийслора.

ДIадахача шера шелъллалехьа дикка хьалха тоае болх-дер механизатораша шоай техника. Цудува аьттув а баьлар дIайха денош ухача хана из йнстеляка, хьанка деазчоа басари даьттен хьохкаш, кIал ноган а догIаш кийчъяь агрегаташ дIаоттае.

Уьхаза белгалдаккха дикка техника тоаеш боахкача болх-лоша хьинар айдена къаьхьегардола хьалаш совхоза кулгалхоцни партийни, профсоюзни организацеи вIашIеш-тIехьадыка хилар. Дика болх бераш белгалбоах ахчан пременша, кхыча совгIаташца.

ПаI тракторарин автомобилаш шоллагIъяр тIехьайийна а тIелаю агрегаташ тоаеш цу зенго я боахаме болх беш. Царна юкъе яьржача социалистически моттиг йьхьхача хьежа-ра 360 сом премн яла оттаьдаьд. Ханал хьалха ший трактор, автомобиль кийчъяьча Хьарнеча 30 сом премн яла лаьрхIад.

Трактории бригаде болх беш я столови. Дига механизаторашта чаме даьр кийчду Тепсиева Сединас. Болхлой рабза ба шоай повара.

Йоахконга хьежжа балха нормаш тIехкхоачашъеи къаьхьет техника тоаеш боахнача механизаторца, Къаьсте белгалбаьшнаб бригадира гIочиас Хунарихов Хьусейна кулгалдеча № 1 йолча звеноюра слесарь Расуев Iала, газоэлектросварщик Хачукаев ХIарон, слесарь Мусаев Зайнди, аьшкIъар Расуев Махьмад, хьыбарш.

Техника тоаяра дувзаденна дерригга балхаш дика дIадолх аьлча ийца хургдан. Капитальни ремонт е еаьш ши трактор я цига. Уж тоаелга тIадилладаь Сельхозтехника Урус-Мартанера РМРО. Шоазе цига IойгагI трактораш. Шоазе а хокаIаболалаьй, кабинаши крыльяши хувца йиш яи, яхаш баьхьаиш а доахаш. Республика агропромышленни объединени оарIагIа а яьнна новкъостал ца дойл 1986 шера хьакка балхаш деш хургьян уж трактораш.

Царел совгIа Сельхозтехника Наурски МРО. тоае еаьш Э оргьсниватель а е. Уж цига дIайна а дIаенна а балаш совхоза специалисташ.

А. АРСИМЕРУЕВ.

УДОБРЕНеШ—КХАШКА

ЛЬТТА ХЬАЬНДАРА ЙОАКХО Е

Уьх. шера 1 декабрь денз тIадоагIача шера 1 март хьаттаккхачалца йолча юкъа кхаш органически удобренешца хьаьндара меслячин хьайнаьш Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Советен облсовпрофи. Цу кхаь бетта кхашка 750 эзар тонн органически удобренеш дIаихьа еза.

Месячни кхайнаьча хьалхарча дийнаьха денз дика вIашIехьбаьккха дIаъбоп ба лаьтта хьаьндара болх Малгобески, Назрановски, Щелковски, Гудермески районашкара «Сельхозхимия» объединенеи коллективаша. Хьаьта царна заданн хIанз а. Геттара тIехьатесс хкашш органически удобренеш дIакхъьара болх Ачхой-Мартановски, Грозненски, Наурски, Сунженски, Шалински районаш РАПО-на. Цар, хIаьта цхьаьна йолча колхозийн совхозийн кулгалхой бехк болаш лаьтта хьаьнда-ра декабрь бетта задани дIакхочаш да е мегаш ца. Шин бIаьн ах бIаьн эзар тонн органически удобренех хIанз а цхьа бIаь эзар тонн мара дIайхьаьш кхашка.

Б. БАРКИНХОЕВ,
«Чеченинтушсельхозхимия» объединене начальника замеснтель.

КХОАНЕ А ЦА ЕХКАШ...

РЕПОРТАЖ

2 январь. Кердача, шийталагIча пятилетка хьалхара балха дн. Из дика дIайолярах а чакхъьккхарах а дувцаре-ваьлье тийца да парте Программа кердача ре-дакце а вай мохк экономически социальни дергIаболабара Керттерча достамий а про-екташ тIа оттадь бехкгонкаре декхарш толаме кхоачашделга. Советски халкъара кердача шера кхайкарш деш КПСС ЦК Генеральни секретара новкъостя М. С. Горбачева белгалдьккхар: «ХIинз вайна къаьсте хилийна Керттоваш да дожкха обще-ственни хьинар, творчески къаьхьара, кхоачамбоапараша маца па хулга, хано хIинхоллани дола керда, хьалхадатташ мел дар хьажда хьаллоаделга».

Из кхета а деш, республикерча дукхагIийолча къаьсгама коллективаша дIадолад-дир ужс пятилетка хьалхара дн. Цхьаболабара, цхьайолча моттигашка ишта хиланзар из.

Лохель оаха ненатох иу хьакъехьара материалаш.

Богдан Хмельницко цIерагIча улица тIа иЙс этажа йола ши ца хьаледеш и республикера коопе-рацеи йолча гIишлонхочун Чечоев Iаддал-Хьамида монтажникнин бригада.

Тхо дIанхьа чуйаха наьха болх дIаболабаьлга итт минот мара дIасалаца. ДукхагIийола болх-лой шоай спецовкаш тIа а йийца,гIоаьх бе майлчуьш бар. Монтажни участка прораб Э. Айрапетови звеньевой В. Графови тахан, кердача пятилетка эстара хьалхара къаьхьа-гама дийнаьха, де дезар къоастадеш, болхлошца къамаьл деш бар.

— Оаха дераш монтажни балхаш да, — аьлар прораба Айрапетова. — Керттера дар да аьшка - бетонни блокаш хотталуча тешшаме сварка яр. Из болх беш ба йоккха опыт йола И. Юсуповн И. Иванченкон. ХIара дийнаьха шоай балха нормаш тIехнхоачашъю дар. Юхелица балхан цара тIехьа мара хьаде йиш яи.

Из къамаьл оаха дувцача юкъа хьалдаь дьйнача цIеи тхов тIа сердал лелха йолаелап — болх бе болабеннабар сваршкан.

— Масса саг ва Цечоева бригадица? — хетт оаха прорабга.

— ТIъъа ворхI, — жоп ду тIо. — ЦаI санна берригашн а шоай ханнашъа балха хьабьлъ-кабо. Тхо еррига-ца цIеноша хьалдеча гIишлоп комбинате дикагIйола бригада я из. ДагаягIаш сона цо къаьхьегама а производственни а дисциплина толхаеш моттиг кийсбе-на.

Коллектив кхотаер кулгалхо ва оал. Майрра ала йийп я уж деншп жо ордел лелаеш цона тIехьа мара хьаде йиш яи.

— Со гIишлонхо ва, — аьлар Iаддал - Хьамида. Са профессеи мехкарча а царна-ваьлаш а я кхетае йиш я кердача квартира ордер хьаййца саг бIаргваайча.

Дог гIоздьяьча дувц Iаддал-Хьамида гIишлонхой ка-харе ухх тIехьаруча хана хинна хувнамех. Цхьаьна тьаьдеча ешаш мел йолча компоненташ комбинате хьаьо. Болх сихагIа дIабода. Хьалх лаьлаш хьокхаеш дIабоаьлаьбаьд цар цIоагIъллиIгара тIадерзаль правительства вийдаь гIулакхаш могадаьд.

ТIаьоладаьд уж предприятеш техническеи кхы тIа а сихгIа нийъьелга, прогрессивни технологически процессаш юкъейоалаергIола гIулакх Iалдашделга, духкхачаьнча социальни дергIахахара план кхоачаяр тIехкхоачаяр яра юкъе доахуламе дагьа лацар хургдолгаз дог тIийца хилар.

Политбюрос могалд новкъостя М. С. Горбачевеи новкъостя Н. И. Рыжковеи официальни визитаца Советски Союзе хиннача ТПК Политбюро членаша, КПДР административни Совета Премьер-министрца Кан Сеи Сацаца аьча беседа итогаш. Белгалдьккхал, вIашни дIаъхьа дагьаоьлларо советско-корейски доттагIалга отношенеш дIахо чIоагIъларга а хIаьта ишта ГаьнарчаМайлховделие, азиатско-тихоокеански регионе машари кхерамаллеи Iалашъяр духьа цар шъаьна чакхдоаца гIулакхаш кIоаргде лаьрхIа партешш мехкашш хилар а. Винзт йолча юкъагIа кулгаш яздаьча соглашенеша тIо дергда СССР-ан КНДР-ан юкъера экономически Iилма-технически гIулакхаш шердара.

КПСС ЦК Политбюро заседаше дийцад партеи правительствои хьалхагIа тIаийца хинна цхьаолла соцамаш кхоачашделга мишта лел а хIаьта ишта Советски Союзан чурча вахарен арахьарча политикаи цхьаолла кхы дешаш а.

К. Ливингстона дайтача каьхата М. С. Горбачева денна жоп

Ловрхlаш вола господин Ливингстон, уьйн IIаихIита хьежав со халкъаш йдерни кхерама кIалхардахара тIехьатетта йини йоаца гIулакхаш кхоачашлаьна дарг ца хилар кхетадеш долча Iа дайтача каьхатага. Дунен тIара хьал кхераме дергIаухаш хиларах Хьа дайменхахошц еш йолча гарто йолаш ба цу гIулакха Советски Союзе а.

Ший историе чухь эгтара унзаргIа йола ха йоаккхаш и адамле. Дийна йиссараи шолдар хIалакхьхиларан юкъера мара кхы тайна хоржам бан цун бе. Цудухьа шоай юхозанеш йоаццо едга нала пешшца дIаденнача берригача политически деятелашкара хIанз а, хьалхагIа цIаккха а па ийша-ча тIайара, чIоагIа ош шерра паччахьлакеи подход, гIитлачча, эгоистически хьштел лаххагIа аЙбала ховлга, дуиси кхела хьалхара пачча-хьалгIкеий берригга колдентивни индивидуальнии бехктонхам кхетабелга.

Шьъра гуш, машар безаш бола ниъ дерргIа чаьх а боахаш. Советски Союзо ший ди йиш йолаш мел дола ХIамаи ду космосе бода ниъ гергара бекхаш, йдерни герзаш ховдамболлаш кIезигделгеи бухсоццача кхьачача уж цIенаь дIадсахьгIеи вIашIехьдаьлларо. Хьаьта хьай кхьаьгатIа тIа цу дахьке чаьхдахлаза дергдан яхаш Iа дувцаш доа поштини гIулахкаш Советски Союзе чаьхдахоан да, СССР-о хIанзе а декъал гIаийдаь хьалхарIа йдерни герз юкъе ца данкха, дерригача йдерни дехзямцаргIа цхьаь-на-хIоаьрхьара мораторие оттаяй, хIаьта цу деша йьа-ш барта дахара перспективна СПА правительствех тийша я.

Кхы мекъал ца ези йдерни герзаш дIакъовлара, царна деш дола дерргача тохамаш геттарех ха йоаццаш денгара —цу тIа а эффективни тIахьожам а оттабаь, тIехьа да тхо. Тхо кийча да эгтара гаргагIара-ча хана США-и Великобритани виналаццца цхьана из проблема вIашш меташ йолча тайпара къоастадеш духьа кхьа оагIорахьарча переговорий истода хьалхашка юха а Iо хоьша.

Хьона ишта хоьш да, СССР-ни США-и йоагIйоагIаш йола йдерни средствеи шоазе кIезигье аьнна тIа мехко предложени сиинара. Кхетадеш да, ударни косиигчески гергаш геттара дийкха-ча мара Женевски перегово рашка прогресс хургIоаларгIа. Кхыча дешаццца аьлча, чакхьякхкача стратегически мегарга, диналга диллача чIоагIгIа, тIехьакома кIалдолаш-лургIойаца гераши сихдаь къадар этапага кхоачаверглоан йола «седьлашкарча тIемийн программа кхалькхача мара. Хахаетте а, тхона гу, «седькашкарча тIемий» плнех дIатокхарах дарг дола зуламе Великобритани а, е цхьаболча кхача США эгтара гаргагIарча цхьоагIонхой а доал дева тIоаяраша хIанз а бокъонца дизза кхета ца дьалгга.

Хоза хетаи дагаух она, шу хьалхагIа византаца се шун мехка вар, британски лаьттан тIа хинна дунена вIашIехьгаран. Аз кхетадеу, англичанаш шоай традицеи, исторически тIекъьале юхейита, тайпара-ниъ программа кхалькхача дувдуларап адсамдаза, уж перригга хIамаи бIарчеи шоаш ма дарреи шоай тIехьенашна Iадалга гIертIлга. Иззамо йоаккхо ешъ ба пах Европа кхыча мехкашка. Советски Союзе, вешта дерригача дуйнеи тIа а. Цудухьа бокъонца хIала ца дIаоттIаргIа хIама да дуи дика, бакъъхьара деккхаш хоачашдаргIа йолча наьхьа тIа тIехь-тIехьа лаьхдуш дола тоаьлаш йьхьа гергай лоаман уьтташ хилгара дувзаденна халкъашца деш дола сагот. Кхьметтел боарамашка диллача сел йоккхий доаххIаме долаш белгал ца дIаьхьяча дайтача йоаца Британски тIаIвреи а дIа ма йоаздой хIанз йдерни гергаза, тIаьта из долаш хиларо. духьхал дIалла деза, тьъанне с ткерамлге чоагIъ-ларга.

Йдерни кийчонхий сфераготъыр дуйхъ лоаттабева къьовсаме доахIаме мотгIи дIадоал йдерни герз дIа ца доаррадаргIа дуйне тайп-тайпарча районашка йдерни йоаца зонаш хьаяран тIадерзадьлча гIулакхаша. Из лостам болаш да йдерни герзаз мукъа йола зонаш я яхаш къьаьст - къьаста территореи городаши хьакхайкаяр а. Цунах халкъаша дуйне кхела хьалхара шоай дедхтонхам ихетабалга а шоай де йиш йолаш дола хIама де уж даго долга а доаркI ма а. Къьаьстъьаста пирпишкех хьаьгеш я машара адани. Разрядка капитал цхьаца бургиг доахаш гулъло.

Вlаргагlу дика хет, йдерни йоаца зонаш хьаелга хьалловаш бола муниципалитетий, кхыча организацеи болам бокхка худанн чIоагIъяшши хилар. Цу тайара зонаш, тхона хетачох, хилча бакъъхьа дола хIама дар ьъина хетадеш а доаладо, идеологически дагадоахараш а доацаш, мугIарча наьха мапагца, цхьана гIулакхаш деладарца ранг-дарца йола бесам хьаьхоаш доца дуйне халкъашца юкъерча переговорий прогресс кIалхvуд чIоагIаIга яцаш цIаккха а па ловна цIадар». Йонкхача Лондона Совета лидера хьакхайкадйр йдерни тIема ихерам кIезигбара тIадерзадь гIулакхаш, цу дьъне хIанзе Советски Союзо чакхдьъкхараш а, хьалдоаш хIара.

(ТАСС).

* * *

Йоккхача Лондона Совета — Великобритане столица самоуправлене органа лидера — К. Ливингстона 1985 шо декабре письмо дайтадар КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева йдерни герзах мукъа йола зонаш хьаяра тIехьа латтача британски наха хетараш тIа а дIахьа 1961 шера 21 июне Йонкхача Лондона Совета йдерни йоаца зона я аьнна хьакхайкаяр Лондон). Письмо тIа дувц цу болаио де лерхIараш, бакъъхьара а па ловна дуйне-харах лаьца дувцаре халкъашца юкъерча переговорий прогресс кIалхvуд чIоагIаIга яцаш цIаккха а па ловна цIадар». Йонкхача Лондона Совета лидера хьакхайкадйр йдерни тIема ихерам кIезигбара тIадерзадь гIулакхаш, цу дьъне хIанзе Советски Союзо чакхдьъкхараш а, хьалдоаш хIара.

(ТАСС).

М. КАРТОЕВ,
У. АЗАМАТОВ.

Богдан Хмельницко цIерагIча улица тIа иЙс этажа йола ши ца хьаледеш и республика кооперацеи йолча гIишлонхочун Чечоев Iаддал-Хьамида монтажникнин бригада.

Тхо дIанхьа чуйаха наьха болх дIаболабаьлга итт минот мара дIасалаца. ДукхагIийола болх-лой шоай спецовкаш тIа а йийца,гIоаьх бе майлчуьш бар. Монтажни участка прораб Э. Айрапетови звеньевой В. Графови тахан, кердача пятилетка эстара хьалхара къаьхьегама дийнаьха, де дезар къоастадеш, болхлошца къамаьл деш бар.

— Оаха дераш монтажни балхаш да, — аьлар прораба Айрапетова. — Керттера дар да аьшка - бетонни блокаш хотталуча тешшаме сварка яр. Из болх беш ба йоккха опыт йола И. Юсуповн И. Иванченкон. ХIара дийнаьха шоай балха нормаш тIехкхоачашъю дар. Юхелица балхан цара тIехьа мара хьаде йиш яи.

Из къамаьл оаха дувцача юкъа хьалдаь дьйнача цIеи тхов тIа сердал лелха йолаелап — болх бе болабеннабар сваршкан.

— Масса саг ва Цечоева бригадица? — хетт оаха прорабга.

— ТIъъа ворхI, — жоп ду тIо. — ЦаI санна берригашн а шоай ханнашъа балха хьабьлъ-кабо. Тха еррига-ца цIеноша хьалдеча гIишлоп комбинате дикагIйола бригада я из. ДагаягIаш сона цо къаьхьегама а производственни а дисциплина толхаеш моттиг кийсбе-на.

Коллектив кхотаер кулгалхо ва оал. Майрра ала йийп я уж деншп жо ордел лелаеш цона тIехьа мара хьаде йиш яи.

— Со гIишлонхо ва, — аьлар Iаддал - Хьамида. Са профессеи мехкарча а царна-ваьлаш а я кхетае йиш я кердача квартира ордер хьаййца саг бIаргваайча.

Дог гIоздьяьча дувц Iаддал-Хьамида гIишлонхой ка-харе ухх тIехьаруча хана хинна хувнамех. Цхьаьна тьаьдеча ешаш мел йолча компоненташ комбинате хьаьо. Болх сихагIа дIабода. Хьалх лаьлаш хьокхаеш дIабоаьлаьбаьд цар бригадица 11-ча пятилетка планаш. Бригаде звено я. Социалистически лаьцаьлаьтт В. Графова кулгалдеу звено. ХIанз бетон йотташ къьхьегагI я из.

— Терман тIабахийта вийшар из областной партком-ферене материалаш ваьлар бригадира Цечоева: — Доклзой декхарш латт гIишлонхоцна хьалханна шийтIагIча пятилетке, 1 янв. 245 эзар тоаяргача метр чуьг дIасаваш хьалъе еза. 11-ча пятилетке ьъуд 39 процент дукхагIа. Планаш тоахкаш а — Тахан де дезар хоаннета а цIеахаш, ихоана де дезар тахан де пеггаеш эоах къьъьлеш тоаяш. Моно па еш, дIабоабе беза болх.

Бакъъа гIулакх гIиттта дика деланн мисснаяьа. Хьонцера-ваи бакъъа хинна хувнамех. Цхьаьна тьаьдеча ешаш мел йолча компоненташ комбинате хьаьо. Болх сихагIа дIабода. Хьалх лаьлаш хьокхаеш дIабоаьлаьбаьд цар бригадица 11-ча пятилетка планаш. Из я 330 уэнахочоа лаьрхIа терапевтически корпус. ГIишло хьалье йойлаьнча тIехьатIа дукха ха дIаахлаь, дагадоххараrIа аьлча, нтт шу. Дукха руукъеи, ниим дIадахад цу хана денз, из йнстеляка, къаьъьтIех шера а доарIаме объект эксплуатаце дIалой гамаи йолаш да ниг хIанз этта хьал.

**Балха ди дIалодаденна цIасахьат совгIа ха и. Дичка лаиксбенаб дехка юккъе гIолла хьаьжеда Ioи шийла малх. Сатем латт гобакхиха. Из бо-хабу нагахьа лоаттаяр ца — енача машеео. Цунна юхье дIатIаехачча поллаьа чуьра чьаоса наьха гIарач. Белаша, бахьанна бобаесабаь лоа-бат IанийбеIи болх дIоабат гIишло хь

ЯХЬЕ

ХЬАЛХАЛАТТАР

Нохч-ГIалгIай производственни текстильно галантерейни объединене духха бохлой са хьиназ лаьцнарна къа а хьегаш, хIаваздеха пхе шера задани диккаа тIехьхоачашъяь. Царна юкъе а аггара хьалхарера шиъ пхе шера задани пхоачашъяь-рех я уламкашна, комсомолка Торшхоева Аминат. Итт класс ваьна а яьлина, Аминас къахьега пIолаенна ворхIгарахI шу мера дац. Цу юкъа хIаманаз тегача цехера масее а тайна чIеранеш тIехьхоа нараерзяьлй цо. Цудухьа цуьн вIашIтIехьлоад хIара сменатIа нормаш 150 процентгал чухьхьаха йоацIиш хоачашъ-хIаиз чух сахьет Аминат къахьегаш я тIадоагIаца шера октябрь бетта чотагIа. Оьворе пхьахьегаш совгIа шиъ балха тIа цхьаккха тайна брак ницъыйташ цо. Цудухьа цуьн новкъостаца, цеха кулгалдош а оал Аминат къахьегаш йола участок массава а тешаме я аьле. Шиъ оьшу. динагIйола балха методаш дайоьйташ цо хьалхIебь гонахь, чаш духха ба. Цо тешам лу-из цехе дикагIйола хьехамча лоарХIаш хилара.

Хьинаре къахьегарал совгIа юкъера балха тIа а дизза дагза доал Торшхоева Амината. Профсоюза цехноама декхараш цо хоачашъяь массеех шу диэал. Цу балха тIа а цIанкха ше цIийяла есаш мело яьлу цо. Массаза а цена ихоачашъу шийна тIадохка декхараш. Ишгта йолча Амината коммунистически къахьегама удаяьнц яьс а сийлен цIи еиная, Хьалта цуьн къахьегама тIаннна совгIаташ а дуьза да.

СУРТА ТIА: упаковщица А. Торшхоева.

И. ПЛИЕВА сурт.

Партийни вахар: балха стиль

ЧАМ БОЛА МАЬКХ

КПСС XXVII съезда сийлёна накъялара шерра социалистически ваьз а, новкъа-хьинаре я къахьегаш а № 3 йолча хьехьхьча тха завода коллектив. Пиччахьал хьехьн план а тIайина доцIиял социалистически дохкаш а тIехьхоачаяьле аьстуьв саьнаб тха уьнх шера.

Цу толамий лард йоллара на, оьрцагIоаахьаш, цоашъкара масеа а телаш, пхьаьгаме керда толамаш дахара хIара боллочуьн хьинар айдеш ца тха комсомолец.

Хьара коммунист дIанийсваьв лоарХIаниГарахь участка шка. Ишгта къона коммунист Е. Мягомадова комсомольски организацие секретарь я, тха иниъ производственни бригадана кулгалдеран коммунистан бI. лаборантан балха тIахьокъан а, хьалтабеш а парте чIен йола Кантаева Лузан. Ишгта ихьча участкашка а партийни влияни еш ба комсомольски организацие. А. Мучаева, Т. Джабраилова, кхыбараш.

Оаха кхетадеу тхоьшта хьалхашка дагна доакIеи шера ваш — наха чам болен бIаргIтаоттеи маьхьабуьлочни изделеш яр — дика ихоачашъдар дувха моалаш а, ишгта чуьнтIа балха лердаца массанена а дIайовзийта езилга, дIахо йодача хана из санна дола гIалаг кьы дагнига йоацIиргах ух дIакIеггаде бе езилга, цудухьа лаьрхха терк ю цу гIулахха. Ишгта, масала, духха ха йоацIиш шиъ бос бIаьнга ю цу гIулахха. Ирах маьхь йоттача фомага доагIача тайпара хьажинаяр № 1 йолча бригада смаяьнца Абуева Зулпату. Цхьаьнатта пхьаьгаме дийнар цунна коммунисташа, бIаргIача коллективо бехь бир, хIаьта из санна йола хар цо цо хьалхарла а «сийна хилар терка» дац, ткъе бетта тубо шиъалла хьожайр иш. Цунца цхьана сехь бир мастера Жигалова Лейлайна а. Балха тIаэлсаш лоатта бар гIулахь мелдарах цуьн дош дийцар партийни собрание.

Тха предприяте духха ба № 12 йола училища йисте а яьккха къахьегаш бола кагрхой. Уж коллектива гIулакхашта айхьарIа юкъе оаяр, боаз цеча берриача наьха хьинар айдаре доккха по деш я тхона, ялх сар чу а воагIаш, заводе вIашагIгьелла хьехархой совгIа шиъ балха тIа цхьаккха тайна брак ницъыйташ цо. Цудухьа цуьн вIашIтIехьлоад хIара сменатIа нормаш 150 процентгал чухьхьаха йоацIиш хоачашъ-хIаиз чух сахьет Аминат къахьегаш я тIадоагIаца шера октябрь бетта чотагIа. Оьворе пхьахьегаш

СЪЕЗДАГАРА СЪЕЗДАГА

ДОККХИЙ ХУВЦАМАШ

Цхьаьнатталгlа пятилетка хаьнал хьалха цхьаьнашъера донккхий декхарш тlаийдаьр город Назранерча промышленни предприятейл, гlишлош, транспорта организацейл, халкъа бохамна кхыча доаьхьой коллективашна. Ахьархь товарни продукци 21 процент тlакхиттий интлагlга пхе шера хиннйачул. 1980 шера городерчи предприятенна маьлхала кхыка ерриге продукцин 36,2 миллион сома мах болаш яр. Хlаьта соахна из ехнар 45,6 миллион сома маьхьа.

Кхом барен хьурмат дарен решим чlоагlгlара тlехьа тlагlерита къовсам лоаттабарах дика на йьлар цхьаьнатлагlча пятилетно. 1980 шера ерриге хlоьмъ электроэнерги 216 заар киловатт - сахьат мара ца хиннача, духьхьал дlадахача шера тхиъаза кхоьлу 586 заар киловатт - сахьат маьлар, дlаьз са совгlа духьхарга кlойбр доагора-смазочни материалаш. Дlахо а Дахьен рузнъана хьурмат дара тlехьа пъовсам лоаттабеш да городе техьажа гемхой. Духьхагlйолча производственни коллективаша дlадахача шера шин шин дlайнахьа болх баьб кхоьчуна материалий чотагlа. Иштта предприятей экономика дахьъалар аьттув болаш тlулахь хилар пъовсам-гамхоште. Динка духьхагlа кхлар цар хьайдар аьлаш, тlадоагlаш доза рузнъа.

Бахача наьха хьалаш, тароваш укх тlехьа шера пхе шера динка тоаденна хилар хьалхе кхаш дуска мисалаш дlоьлде йийп я. Нагахь дезал баш цо городе телевизор, радиоприемник, холодильник, хlамаш бита машина йоаш. Духьхачар шоай доалахьа я тайп-тайпарча марнаех йоаьа лесной автомашинаш, мотоциклаш. 1980 шера пъовсам наьхкени кооперативни торговле бахача нахага дехка товаран 19,9 миллион сома маьхьа хlоьмъ дале. дуррех тул боарам 24 миллион сома маьхьага дlаiсьаьхар. Ах миллион сом мах бола бытовой тlулахь хаш дезал городе бахача наьха. Уж хул де лаьрхlа хиннарел дикка духьхагlа. Наьране болх беш я 20 юкъарча пхьанчан предприятий, укх а динка духьхагlа я пятилетка йолалулгихой вlашагlа а беттавуш безаме сайреваш чахьхьаь. Цу юкъа уькказа болх бе йолла сценай кегда цхьа кlиностановка, 15 заар книжка чудола библиотека. Цудухьа библиотенашка книжкаш дешаш баран шарахь 30 заар книжка.

Масссех шу хьалха а тlехьа дукха хало озар Назране баlа-ниъ. Цхьаьнакхетарехь 1980 шера пъовсам

КЕРДА ХОАМАШ

ЙИЖАРИ — РЕСПУБЛИКАШ

Ишшта цIи йола фестиваль хакхъьлъар № 12 йолча профессионально-техническа училище. Ерганача соозни республикех йола материалаш гулъьнъар дешархошца, кийчдъалдар тайп - тайнарча къамий барокмъаш. Ломалдалар кIелеш, халхараш, стяжательнеш, арахийадар интернационалын чулоацам боза пхиййта пенгазет. Нохч-ГIалгIайнен республикех лакха йонкха литературно - музыкальни композиции гойтар № 21 йолча группа дешархоша.

Фестиваль кийчъьш кагирхоташ кошкьостат дир «Глобус» яхача интернационалын дотгаГIен клубо. Цун кулгалхо я английски мотт хьехаш йола Л. В. Насардинова.

●

БЕРИЙ БЕШ

Кхо бIаь бера дарехIа хьалъьл № 19 йола берий беш болх бе йодаСниЙ. «Аленшка» аьнна цIи тиллий юх. Из хьаййилача дийнахь дена уххазарча коллективо бонкха терцам тIабохийт дешара реформо хьехархошта, воспитателашта хьалханна оттадь декхарш иховаЧщара, нравственни, эстетически, физически, кьаьхьама ихстан дуне бераш хьалхарча пластелинах тайп - тайнарча хIамаш хьае, ньаьха, оалхазарий, хьайбай. оанхарг сурташ дехха уж Ионябра. Хин нарг нъаьхет берий беша заведующе Н. И. Гречнянкинас, методиста В. Д. Кирпиас, воспитателна М. Н. Худайпатовас, Т. И. Шадровас, кхычар.

●

ФАКУЛЬТЕТИЙ — 25 ЦIУ

Нохч - ГIалгIайчен пачхьалкхен университета биолого - химически а географически а факультеташ хьалхарча 25 цIу дизад. Из цIей дешар университета актови вале вIашагIкхийтар гIилманкхоЙ, студенташ, цуьа выпускникаш.

Торжественни заседание къаьмал дир проректора М. А. Кодзоева, биолого-химически факультета декана З. Д. Сухинас, географически факультета болхорг доцента В. И. Анисимова, выпускникаша Петропавловски кюкъеча школа директора С. А. Сеянца, ботанина кафедра завед. дуьоце М. I. Умарова, кхычар.

Гулбенначарна чоагIа хоза хийтар студенташа шоашта оттадьа концерт.

М. ТУТАЕВА.

●

КЕРДА ВЫСТАВКА

Нохч - ГIалгIай изобразительни искусствай музее болх беш я моттигерча художникий произведенеий «Съездага посвящена» ц1у - йолча выстава. Из хьаеллаш дакъа а лаьцар, къамаьлаш а дир культура министра А. Кандарова, художественний союза председателла Х. Ахмедова, Социалистически Кьаьхьама Турпалхочо Н. Бедеркинова.

КПСС XXVII съезда хетаьл йола выставка моттигерча художникий цIий тайпара экзамен я. Цун девиз я «Республика лаьттен нахI» яхь дар. Выставке керттера моттиг дIалоаьл а. Iаламах доаца сурташа. Хоши ди из мотт вай художникаша эггара дика оанагIа йоаьлаца. Цу темах да М. Поспокова «Ломалкар-ча ГIалгIайчен гIалаь», «Цуьровlар гIалаь», «Лейми» яха сурташ. Лаьттан хозал ювшаш ба П. Миронова, Н. Латышева, В. Калинкина хоолам.

Болхлой темах да З. Эсмурзиева «Заводской район», О. Чубарова «Къаьхьама ветерана портрет», В. Умарсултанова «Механизаторша Сербиев» яха сурташ. Теркал па еш йийтаяь юртара тематика а. Цох лаьца да художника С. Храмова «Хьатта» яха сурт.

Музея директора Р. Ахматовас белгалдаьккхар, выставке дакъа эоацарашта кюкъе дукха кьона художникаша болгга. Дахьен хозал, къаьхьагача ньаьха, вахар а морзо ювшар.

М. МАЖИТОВ.

ФЕХИЛА

ДIайодаенний школьни каникулаш. ДуххарIйола ха зера, фегI йоаьлс бераша. Цудухха бераша ловзараш лаьрхха ца чулгIулгIа кийчъьча майдаш тIа, машинаш лелача нанЬса таьха дергдоаьча лелача ньаьха Iотlаотташ хул. Уж-жамо йолча моттигаша соаца-лоаш хехийтаь, цудухха цига бераша уж па хехийтар хьажа беша дай-новкъа мотте, кхьбола бокъдагIбараш а.

Грозне Роза Люксембурга улицагIа «Грознефтяная» яхача автобусаш сецдача мотте № 3 йолча школа 7 класа пеша ятIача Османова Наташа яхача йиIита грузовой машин тIатехай цун водителе Роберт Чеворяна, сеца латъча автобуса тIехьашка гIолаь-ла бокъо йоаьча мотте едда цига берашца уж па хехийтар хьажа беша дай-новкъа мотте, кхьбола бокъдагIбараш а.

Грозне Роза Люксембурга улицагIа «Грознефтяная» яхача автобусаш сецдача мотте № 3 йолча школа 7 класа пеша ятIача Османова Наташа яхача йиIита грузовой машин тIатехай цун водителе Роберт Чеворяна, сеца латъча автобуса тIехьашка гIолаь-

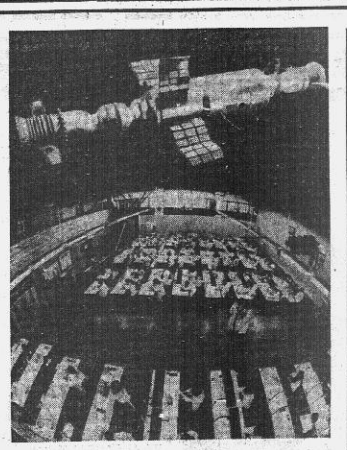

КОСМОСО—ХАЛКЪА БОАХАМА

Космически информацех Iилманан халкъа боахамеи хьаштагIта пайда йийзар тохкамаш дара комплексни программа оттаьлй Азербайджански ССР Iилмай Академеча космически тохкамий Iилманпроизводственни объединенеш болхлоцца. Из практически исследовательски работаш хургда хIат кхедегарIта, геологаштта, хьу лелаеряшта, гидрологаштта, хьайбаш лелаДарашта, мелиораторашта.

Азербайджански Iилманхочша могаева аэрокосмически сурташ фегарчеп лаьттарчеп хIама дусташ йолча комплексех пайда а - ийбеш дешара методика йиш хуллийт республика духь-духьъьча Iаламаклиматически зонаЙ хьалех йолча вийсача свеДепешьъь кхача. .

Лаьттан четаш йоаьгаа КIийлен тIа оттаьлаД КПО коллективаца СССР ВДНХ дошо майдиг ецна «Кавказа космо-тектонически карта».

Чакхъьаьнна боалаш латт даьIенний биопродуктивности дикалга диллача кердача боараме мах бе, эрозийна процесий динамика къастае йийш хуллийгарIйола почвенно-балоновIай карта оттадеча бокъо. Юнъьйолаеси латт дIаьйначча боамбе, кIи, кхьча хортбоакача культурай хьукъама прогнозированна яра йолча космически информацеца дешлифровкани яра методика. Теркам тIа па боаш йисаш хий латта учинальни мотгиг — Каспийски форд.

НПО конструкторски бюроша хьаль приборашн аппаратурашн лорааеп я 50 совIIа-ца авторски тешалаша, хьаьо опытни заводе.

СУРТА ТIА: сборочни цех. Уьхана хьаьхул Азербайджански ССР IА Iилма ресурсаш космически техкара НПО конструкторски бюроша разработка ю приборашн.

ТАСС фотохроника.

Суда запера

IЕХАВЕЛАР...

Дукха хI йоаЦцан Назрановски район халхъа суде дийнар Сурхотарча четаш, ворхI хIамаш еча заводе къоал дарах дола дош. Суда IIалхашкха аттар предприятенна доккха ве дар завода сон новкъахча цеха мастер М.-Б. Абдиев. Из бехке хIлар бакъдара дукха ницн хIа йоае йийзар следствие. Хlаьа ваьлча, из трудно IIерташ дуьгаьлча хъаьхIийар Абдиева, Цхьабакъа, цунах хIама хIлар. Цешна гаьлна волаш дить цуьи яхь бутти банкка бе-заерба цуьи.

Мишта ийделарг йоккхача коллективе массеех шера къоал деш ваьлла саг цхьаьна не а па зувш висар? Фу дар Абдиев зуламеча еаькъа тIа ваьнхар? Дов тух - сиснал доацап, тIадухха - барехь ашш е чуьа цIа доацап вар ца? Вадар. Iаьлало дика болх беннабар, доаглар алапп. Плап кхоачашйна е. Поспокова «Ломалкар-ча ГIалгIайчен гIалаь», «Цуьровlар гIалаь», «Лейми» яха сурташ. Лаьттан хозал ювшаш па П. Миронова, Н. Латышева, В. Калинкина хоолам.

Болхлой темах да З. Эсмурзиева «Заводской район», О. Чубарова «Къаьхьама ветерана портрет», В. Умарсултанова «Механизаторша Сербиев» яха сурташ. Теркал па еш йийтаяь юртара тематика а. Цох лаьца да художника С. Храмова «Хьатта» яха сурт.

Музея директора Р. Ахматовас белгалдаьккхар, выставке дакъа эоацарашта кюкъе дукха кьона художникаша болгга. Дахьен хозал, къаьхьагача ньаьха, вахар а морзо ювшар.

М. МАЖИТОВ.

ФЕХИЛА

ДIайодаенний школьни каникулаш. ДуххарIйола ха зера, фегI йоаьлс бераша. Цудухха бераша ловзараш лаьрхха ца чулгIулгIа кийчъьча майдаш тIа, машинаш лелача ньаьха таьха дергдоаьча лелача ньаьха Iотlаотташ хул. Уж-жамо йолча моттигаша соаца-

Цхьа гIа тIехьашкахьа

Чакхъьаьнай футбольни сезон. Мишта хилар из вай республика керттерча футбольни команда «Терек». Цох лаьца дупца «Грознефть» объединенеи конференц-зале вIашагIкхийтар республикера спорт дукхазеарш, «Терека» футболисташ, тренераш.

Шера баь болх бувцаш къамаьл дир команда шолIагIча тренера М. Ш. Алиева. Йолалдинго а цул тIехьагIа къамаьлаш дальар а дIаяхача сезона итогаш ювлаш, сеца новкъарло йигр «Терека» дивизиона лорра яхача хаттара жоп лехар. Ховш да, шолIагIча лига кхоалагIча зоне лоаьш йолча вай коллективо яхьаьгIа мотгиг мара па яьккхаьлга. Соахка «Терек» цхелагIа да.

Мишта хилар сезон? Дешара - тренировечни болх дIаболабелар январь бетта Кисловодске. Феврале Ужгороде базар. Март бетта Ванге а хинна ШибакьяЧа. Адлере бахар. Беррига апрель цига хилар. Цирка болхлой а цепбохарболаш я «Терек» цу кокъа яь «гастролиш». Цу тIа пайда боапаш довдаь ахча а алсамо да.

Фу хилар пох? Цу хаттара жоп деара «Терека» капитана А. Синьков:

— Цхьакха а пайда хинлаьн, Кисловодске буе - лола, дийнахь - хотгаI Йитача атаЙ спортсменаша мо стадиона гонахъа удаш дIаийххьар но ха. Из дар Ужгороде а. Кхо эбар километр шиньъ болх цхьаьнъьа, эцаш йола тренировкаш е цхьакха аьттув баланзар. Кхы Iа яха тIехьале йолаш балцар Адлере баьккха бутт ца. Лолаш моттиг яцар, тхо санна «гастролераш» шортта бар цига. Оаза яьна кийчоига а хьажаш. Хилар ставгI а. Вечере яхо лоздар чакхъьаьккхар «Тереко». Хьалхарча матче иЙшар, шолIагIча цхьаьнха кот па вехаш шиньъ яцар, тхо ма когдаьлар. ЦIадьаьккхаьл тIехьагIа маонда составе чIоагIе вевар тренер Л. Шевченко. Кхыча, городаПскара футболисташ гулбе волавелар из. Команде хьаийдар вежарий Васильевгарн Г. Хуадаиони.

— Нерда а лоаьйдача футболисташа малагIа лайда бир дийнар цар команда начальника В. Кочергина.

— Вай городе хьалхехеб футболисташ дика лайзар,— аьлар цо. — Хьаьта «калийначаре» эе мара дагзар. Дика футболисташ республике хьалхехебе беза, кхычахьара уж хьатIабахар дог а ца доахаш.

«Терека» футболисташ сезон дайолае кийча па хилара тешаа деш дар М. Адиева аьннар:

— Хьалхарча 12 ловзараех итт очко мара яккхаза команда. Йийта бургап дIаутехар, барайта цIий пал-арапка чулгIдар. ЦIагIа цхьа-атта хотболаар, хьоалгIа бахача ошар. ЦIагIа ловзаЛистий барт вIашагIтоха аьтув балагзар тренера Л. Шевченко. Кастта балхара мукъаваллитар из. Тренералла хьожавир РСФСР заслуженни тренер Ю. Дьяченко. КIеззига дикагIа ловза яьлар «Терек». Итт матче котъяьлар, диазза — йIшар. ЦхьабакъьдаЛа, па аьлча далаш Махачкалеча «Динамо». Пятигорскерча «Машука», Нальчикерча «Спартакаца» команда геттара эсала лайзаЛа. Дерригга а дицдеш дар ростотоваЛа лоВзача хана счет 5:0 йолаш «Терек» эшар. ТIанкха тамаш е езий вай футболисташ дIалагIа мотгиг мара па яккхараХ? Из яккхарах е еза тамаш!

Сезон дIайолаЛуча хана «Терекех» шийна хьалхашка отгадь декхар цаI лар - хьалхарча кхоа мотгигах цаI яккха. Барт тайна, лаккара спортивни говзал йола коллектив вIашагIйолаЛа треверашта па хар бакъан долаш кхочаьш хиланзар дьярЛар. Цох дийнар футбола федераце председателла А. А. Алиханова, «Грознефть» объединене генеральни директора заместителла А. Н. Сардалашвиле, кхычар.

— Са еррига уйла «Терех» дика ловзарца новкъаеина я, — аьлар команда кердача тренера Б. Д. Капошникова. — Дийхача ге зоне дувлийта ГIалаташ дIадахара, футболистий бехьтоккам айбара ГIабохийтаргба аз сай беррига кхо.

Кастта хоргIа тренера тренера дагардар ихоачашхул е хилаш. Хьаьа дукха ха йисаЦц...

Т. СОКОЛОВА.

КЕРДА КЛУБ

Малтобеке болх бе йолаеиий «Современник» яха кингирхой клуб. Дукха ха-кIа городерча кагийна нахеи мехнараеш из хьаеллара сатуьса. Клубе хьалхара дIайолаЛуш къамаьл дир ВЛКСМ Малтобекски горкома секретара И. Бокова. Цо дийнар клубе хьаьхашка латтача декхарех, цуьи программах.

Гулбенначар лаДийГIар кердача иллешка. Нохч-ГIалгIай халкъа лоазонхочун Боков Ахьмада йолаеш ихоллемах кинжарий. Ахьмад хьуа ха йисаЦц...

— Тахан беррига а кIирхой дог айдена ба, — аьлар сейре чакхйоалаш СССР Лакхехарча Совета депутата, УБР операторкоординатора М. Э. Саутиевас. — Ишта дика салелаца, ихоаьа кхы а дикагIа болх бе безам хургба.

Январера хаоттам

Январь — шера керте эгтара шийлагIа болх бутт. Фегара бетта юкъера температура —3, — 40°С хул. ЦхьаЬо ла Iанаш еттгара шийла хила тарлу, цу хана эгтара лоха-гIа йола температура 30 градусага ихоачаш а цул шийла-гIа а хила мег. Масала, 1940 шера январе фегара температура Шелковской гIайоне — 33,6°С ихоачаш дохъеннар. Вай республика территоре тIа денош кIаьда хъаш моттигаш шийлоч. Хьаьа ма-гIарг мо. Средневеки бассейнерен Атлантически меген тIунен фе талгIеи хьатIахарца дуьз задента дз ич. Цу хана +14, +16 градусага ихоачаш лиа-гу фегара температура.

СССР Гидрометцентро бе ха хоамагIа, 1986 шера январе фегара температура хьаьа-кхача шерашка юкъера хинаЧоа гарга хила тарлу.

Бетта хуза йоаЦцан дуникха-на шерашка юкъера хинаЧоа гIайоне-гIа хурга хьаьа хе-тташ я. НТIАССР дайнаЧоа хьаьнашка йолча юкъера боараме 17—20 миллиметр-ца. ЦIаьвенний довлий кхъабаС декхарга боешка (Ведена район) — 27 мм.

А. СЕРДЮКОВА, Гидрометеоюро йоккхагIо йола инженер-синоптик. г. Грозный.

Михаил Фроимович ГЕРШБЕРГ

81-гIа шу долаш ихеллаш 1927 шера йиеренза КПСС члеи Михаил Фроимович Гершберг.

1905 шера, Украински ССР Каменец - Подольски областа Деребчин яхача юрта вахь М. Ф. Гершберг. КъаьхьагIа гIулакхаш дIадолаЛаьд 1919 шера переобученни шенара заведова муГIарера болхло волаш. 1937 шера город Киеве индустриальни институт чакхъьлхкхай.

1939 шера дена город Грозне — Коминтерна цIерагIча электростанце директоралла, «СевКавказэнерго» яхача центральни ремонтно - механически завода цеха начальникалла, энергетически управленге управляющие заместителаЛа болхаан даьд Михаил Фроимович. Из бехке хилар организаторски ихетамца, кьаьхьагI дукхабеагI, принципиальни, наза фу эш ховш хиларца.

1973 шера денз Iаl1а а доаГIаи салолаш хинна М. Ф. Гершберг. Цо хьинаре даьна ГIалгIайчен республика общественни вахаре, партэ ветеранаш республиканскин Советара балхаша, къаьнагIа болча энергетикий совета керте лаьттав яз.

Дахъено даккха мах баьб М. Ф. Гершберга кара ГIайдийнача дикача гIулакхий. Цунна еннаяр КъаьхьагIа Шеча Байракха орден, цхи медаль, кхоь НТIАССР Дахъехьара Совета Президиума Сийлен грамота.

Цунна еннаЙ «50 шера КПСС-е яха знак.

Михаил Фроимович Гершберга сийрда ГIулакхаш даим тха деганна латтарда.

Новъкъостий группа.

Редактор О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

РАДИО

4 ЯНВАРЬ

I ПРОГРАММА

6.40 — Керда хоамаш.
6.55 — 7.00 — Хоамаш. Хаоттам.
8.15 — Республикански газетий обзор.
8.30 — Передачай программа.
8.35 — 8.45 — «Хургболча хьукмъьама эша гIулакх» (нохчий меттала).
10.15 — «Обществон законаш». Радиожурнал (гIалгIай меттала).
10.35 — 10.40 — Реклама.
11.00 — «Къонал».
11.30 — 12.00 — «Керда шу — керда гIалаш».
12.40 — Х. Сарамаев. «Малха тIехьа». Повеста оагIонаш (нохчий меттала).
13.00 — 13.15 — Реклама.
15.15 — «Тха новкъост IаламI». Радиожурнал.
15.45 — «Социалистически эра дневний».
15.55 — 17.00 — «Музыкальни почта».

УКВ

17.00 — «Стихаши муьгъами». Лирически концерт.
17.42 — Нохч-гIалгIай музыка.

5 ЯНВАРЬ

IПРОГРАММА

7.15 — Республикански газетий обзор.
7.30 — Передачай программа.
7.35 — 7.40 — Хоамаш. Хаоттам.
8.25 — 9.00 — «Шоана дукха еза ашараш».
11.20 — 12.00 — «Илли а эхь-ха». Музыкальни программа халичъбоахзама къаьхьагIахошта.
15.15 — 15.30 — «Хаинъа эша товараш — тIех дика хилийта» (гIалгIай меттала).
16.00 — «Школьни глобус».
16.30 — 17.00 — «Нохча тIехьа» (нохчий меттала).
18.00 — 19.00 — Ашарашца дотгаГIан долчарна». Концерт.

УКВ

18.00 — Р. Паулса произведенешца музыка.
18.29 — Дiалонх Р. Пасиаева.

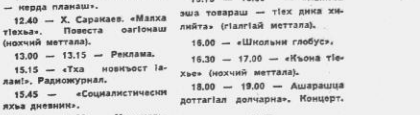

Хаоттам

Тахан республике гIоллеп Грознеи морхаш а йолаш, цхьаЬолча моттигашка дахьа а доаллаш, тайп-тайнарча оагIонашкахьара секунде 3—7 метр чIоагIа муь а хьекхаш хилеи фегара температура бийсана 2—7 градус шелал. дийнахьа 1—6 градус йIовхал йолаш хилеи тарлу.

Метеостанци.

ТЕЛЕВИДЕНИЙ

4 ЯНВАРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — Лекцеи профтехобразование ДК «Калинка» яхача халхарен ансамбла концерт.
9.00 — «Дезали школеи». Телевизионни журнал.
9.30 — «Бусзатино выставка».
10.00 — «МогIашаЙ яхача программа почта.
10.50 — Дiалонх РСФСР халкъа артиста Е. Малинина (фортепьано).
11.15 — Фильм — «Бонихъбий-хьогI Тайна оненгу» яхача Хl Ерригсозпин телевизионни фильмай фестивала призер. (Нидерланде, 1984).
12.05 — «Массанена а хIаранен...».
12.35 — Изобразительни искусство. Обозрени.
13.20 — Драматическа зрителя театр. «Тарантул». Телевизионни спектакла премьера. Автор — Г. Матвеев.
14.30 — «Нердадараш».
14.45 — «Тарантул» яхача телевизионни спектакла дIаходар.
15.25 — «...Ер да а да цIонъь». Мультипликационни фильм.
15.35 — «Спор-наук».
16.20 — «Нердадараш».
16.25 — «Хьайбай дуне тIа».
17.25 — «Ха».
18.05 — Мультипликационни фильмаш: «Керда шу хьукъама ГIалгIайчен Федерацина», «Контуршн, пейзажи».
18.30 — «Московски цирка комедиа — Клоуна а ша». Массавар — клоунаш» яхача цирка юкъера эстрадно-цирковой представлени.
19.35 — «Нердадараш».
19.40 — «Кьечъ гусарах дош ала...». Телевизионни художественни фильм. 1-гIа серн.
21.40 — «Кьечъ гусарах дош ала...». Телевизионни художественни фильм. 2-гIа серн.
23.00 — «Нердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — Ритмически гимнастика.
8.30 — Хьай могаш хила безаш бале...
8.45 — «Юргинские вернисажи». Телевизионни документальни фильма премьера. РСФСР-е эгтара тIалхаро Йосифа Виссарионовича Виссарионов творчества музеих, (Нью-Йоркерча).
9.05 — Музыкальни передача «Iуьйранна почта».
9.35 — Шахматни школа. Гоязала уронош.
10.05 — Фильм В. Инюс (дOмра). Донецкера передача.
10.35 — Эрнст мирей. XX-гIа бIашшеран долалуш. Е. Чистяков.
11.05 — «ТIайоаГIача ханара хьашца». Телевизионни пхи серн. 2-гIа фильм. 4-гIа серн.
12.40 — «Да, нана, со — спортивни дезал». Хи тIара кIанхетар.
14.00 — «Нохч - ГIалгIай кIинран».
14.10 — «Могашал».
14.30 — «Надо, Надежда». Телевизионни фильм.
14.50 — «Заманхо» (гIалгIай меттала).
15.20 — «ИзайхIа йий шун цIагIлаГI».
15.35 — «Шун писъмошна хьежа». Концерт (гIалгIай меттала).
16.05 — «Керда город, ньаьнара город». Калинински дворца телевизионни документальни фильм.
16.35 — А. Гречанинова. «Драматическая поэма». Ленинградска передача.
16.45 — «Камера дунен чу хьеж». Дiахьоаш — политически обозревателя В. Вирозубова.
17.45 — А. Арбузов. «Старомодная комедия». В. Машкова дIегарIча Московски академически театра фильм - спектакль.
19.20 — Горнолыжни спортах йола дунен кубои, Майнах, Болгарера передача.
20.00 — «Вийса, дахьъьала хийла шун, бераш».
20.15 — Баскетболах СССР-а чемпионат. Майнах «Динамо» (Москва). — «Строитель» (Киев).
21.00 — «Ха».
21.35 — «Эрсий IаI» яхача искусствай фестиваля концерт. Из чакхдаьлча — «Нердадараш».

5 ЯНВАРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — Ритмически гимнастика.
9.10 — «Шоана ашараш а...». Телевизионни документальни фильм.
9.30 — «Будильник».
10.00 — «Аз гIулакх ду Советски Союзан».
11.00 — Музыкальни передача «Iуьйранна почта».
11.30 — «Путешественний клуб».
12.00 — «Музыкальни икеси».
13.00 — «Юртара сахьат».
14.00 — «Голуоган стрела». Мультипликационни фильмий программа.
14.20 — «Балетах».
15.00 — Баскетболах СССР-а чемпионат. Майнах, ЦСКА — «Строитель» (Киев).
16.15 — «Нердадараш».
16.45 — Дiалонх А. Гильфанов (пианино). Экзаменах передача.
17.05 — Телевизионни яхь серн йолча художественни фильма премьера. «Джура — Шах-Аракарда» фильм. 1-гIа серн.
18.15 — «Ускорение». Саги Iамма - техникан прогресса.
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — Телевизионни художественни фильма премьера. «Операция Огненный щар». «Секретная западна» «Оборот без пощады» яхача серецара (ГИР).
21.05 — «Ха».
21.40 — «Донкха театр». Премьера. «Пацца» яха Р. Леонкавалло опера.
22.55 — «Тахан дунен тIа».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Iуйранна гимнастика».
8.15 — «Академии Палладин» яхача телевизионни документальни фильма премьера. 1-гIа серн.
8.45 — «Безача Йоргена цIей». Художественни фильм.
10.05 — «Говзал йоалла куьг».
10.35 — Дiалонх Грузински ССР Государственни хорнин инструментий оркестр.
11.00 — «Пилеп вахарш».
11.30 — «Тахан да лампта» яхача телевизионни художественни фильма премьера 1-гIа серн.
12.35 — «Эрсий мотт».
13.05 — «Рекламаш».
13.30 — «ТIайоаГIача ханара хьашца». Телевизионни пхи серн йийча художественни фильма. 5-гIа серн.
13.35 — «Эрсий мотт».
13.05 — «Iа, Iа». Музыкальни передача.
14.45 — «Мос гIотта хьаэлаГ». Мультипликацин о н и фильмаш.
15.05 — Хьаьвьина г моттиг берал. Л. Кассиль. «Конкурс из Шьевдарина».
16.00 — Телевизионни документальни фильма премьера. «Вай Кипрас». (Вильнюс).
16.30 — «12-гIа этаж». «Дуьненахарийхи» яхача передача приложени.
18.00 — Дунен музыкальни культура ганзера. Возрождение замалкорья музыка. (Италии, Англии XVI — XVII дIаьшеераш). Дiалонх «Мадригал» яхача ансамбла. Художественни кулгалхоша СССР Пачхьалхехен преме лауреат. — О. Янченко.
19.00 — «Гундара — тамашийна дарбо».
20.00 — «Вийса дахьъьала хийла шун, бераш».
20.15 — Баскетболах СССР-а чемпионат. Майнах «ЗИЛ» — «Динамо» (Москва).
21.00 — «Ха».
21.35 — «Эрсий IаI». Искусствай фестиваля тIехьара концерт.

6 ЯНВАРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Спорт цхьаьна кIиранна».
9.10 — Мультипликационни фильмаш: «Нохкха саг», «Тамашийна молха», «Гав цIи йола цисна кIирий».
9.40 — Дiалонх «Росинка» яхача кхдайвала вокальни ансамбло. Львовера передача.
10.05 — Телевизионни документальни фильма премьера «Ахарно волча вода». Молдавски Сан искусственни заслужонний волхочох, скульптурах К. С. Лозинская (Кишинев).
10.25 — «Со хьекнарча хьога, тина» яхача фильм-концерта премьера. Дудаева лоацаш бе московски ша тIарча цирка артисташца, карадаьна «Арчий группеи.
11.10 — «Нердадараш».
14.30 — «Нердадараш».
14.30 — Социалистически мехнан соревнованин фильмаш: «Софийск басарашн» (НРБ), «Дiаходар» (ВНР), «Вводимая Пухалаве дуне» (ГНР), «Замкера концерт» (ЧССР).
15.30 — Йола ца дIа а йоаь хахча а юьй».
15.55 — Турокаш яьначуул тIехьагIа». Телевизионни журнал.
16.40 — «Нердадараш».
16.45 — Дiалонх А. Гильфанов (пианино). Экзамера передача.
17.05 — Телевизионни яхь серн йоаьча художественни фильма премьера. «Джура — Шах-Аракарда» фильм. 1-гIа серн.
18.15 — «Ускорение». Саги Iамма - техникан прогресса.
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — Телевизионни художественни фильма премьера. «Операция Огненный щар». «Секретная западна» «Оборот без пощады» яхача серецара (ГИР).
21.05 — «Ха».
21.40 — «Донкха театр». Премьера. «Пацца» яха Р. Леонкавалло опера.
22.55 — «Тахан дунен тIа».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Iуйранна гимнастика».
8.15 — «Академии Палладин» яхача телевизионни документальни фильма премьера 1-гIа серн.
8.45 — «Безача Йоргена цIей». Художественни фильм.
10.05 — «Говзал йоалла куьг».
10.35 — Дiалонх Грузински ССР Государственни хорнин инструментий оркестр.
11.00 — «Пилеп вахарш».
11.30 — «Тахан да лампта» яхача телевизионни художественни фильма премьера 1-гIа серн.
12.35 — «Эрсий мотт».
13.05 — «Рекламаш».
13.30 — «ТIайоаГIача ханара хьашца». Телевизионни пхи серн йийча художественни фильма. 5-гIа серн.
13.35 — «Эрсий мотт».
17.00 — Дешархошта. Кинопрограмма.
18.00 — «Солдатни». Телевизионни фильм.
18.30 — Киножурнал.
19.00 — «Нохч - ГIалгIайчен дин».
19.20 — «Атвиэни кагирхойн» (нохчий меттала).
19.40 — «Ха хархо». Документальни фильм.
20.00 — «Вийса дахьъьала хийла шун, бераш». «Конек-горбунок». Мультипликационни фильма 2-гIа передача.
20.15 — Программа «Время».
21.00 — «Ха».
21.40 — «Мехкахой». Художественни фильм.
23.10 — «Нердадараш».

ТХА АДРЕС. 364907, г. Грозный, Маликовское, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместителла — 2-85-07; бехтокхаша секретара — 2-84-68; отделий: партийни кхаьара — 2-54-04; промышленностен транспортен — 2-65-01; юрта бохкама — 2-47-84; культура — 2-64-75; письмой — 2-85-64, корректорскае — 2-89-86.

НАШ АДРЕС. 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-85-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-88.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

СФ02004. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 8.